

68. årgang
Nr. 5 – 2020



BARDEN



«Det lyser i stille grender»

Organ for Den norske Druidorden



Julefred og stillhet

Mange av oss har sett bilder fra første verdenskrig hvor soldatene enkelte steder ved fronten ble enig om (uoffisielt selvfølgelig) å legge vekk våpnene i jula. Dette skjedde flere år på rad. For en stakket stund var alle brødre – og kunne muligens for- nemme en «smule» julestemning og fred. Istedenfor granater kastet de til og med gaver til hverandre – fra den ene skyttergraven til den andre. De følte seg nok som brødre – og forbannet krigens vesen. Vi er opplært til å vise oss fra vår beste side i jula. Mange steder dekket man tid- ligere julebordet med en ekstra tallerken – dersom noen skulle komme uanmeldt. Dyra ble sett til – og julenek ble spikret opp på en stolpe. Selv i våre dager, mener jeg å vite, er jakt på ville dyr forbudt i julehøytiden.

Med julefred følger ofte stillhet og ettertenksom- het. Polfareren Erling Kagge har utgitt en bok som heter «Stillhet i støyens tid» Han innleder boka med følgende: *«Hvis jeg ikke kan gå, klatre eller seile fra verden, har jeg lært meg å stenge den ute. Det tok tid å lære. Først da jeg skjønnte at jeg har et dypt behov for stillhet, kunne jeg begynne å jakte på den- og der, langt nede under en kakofoni av trafikkstøy og tanker, musikk og maskinlyd, iPhoner og snøfresere, lå den og ventet på meg. Stillheten.*

Vi kan jo ikke ha det stille rundt oss hele tiden – vi må jo prate, arbeide og derfor lage lyder. Innimellom- derimot- kan en bevist søken etter stillhet og ro gi oss dybde i relasjoner, enten vi snakker om relasjoner til andre mennesker – eller i forhold til oss selv. Kagge søkte bevisst etter still- heten. Det gjør også vi i losjen, men som Kagge må vi trene mye for å lære å nyte den. Kanskje er førjulstiden riktig tidspunkt til å dempe lysene, slå av radio/tv og stille være alene med sine egne tanker?

Barden inneholder denne gangen flere ideelle inn- legg. Noen er gravd fram fra ordenens arkiv i Sandefjord. Hedersdruid og ROE Finn E. Johannessen har vært til stor hjelp og nytte denne gangen. Jeg tror ikke brødrene rundt omkring er klar over alt han har i sine arkiver og druidiske samlinger. Det aller meste er katalogisert og arkivert. Den som vil kan gå på «skattejakt». En vennlig tanke sendes også denne gangen til ROE – og tidligere redaktør av Barden- Rolf A. Eriksen. Han har reist rundt og intervjuet flere brødre i flere forskjellige grader for å høre hvordan de har det etc... Han er en fin fyr og lett å like.

Jeg ønsker alle brødre en stille fredelig jul og et godt nytt år!

INNHOOLD

Side 1	Forsidebilde «Det lyser i stille grender» v/GKJ	Side 12	Brev til brødrene på allehelgensdag
Side 2	Fra redaktørens skrivebord	Side 13	Søndagsprat m/bardbror Rune Andersen
Side 3	Riks Stor Edel Erk	Side 14/15	Losje Hringar 25 års jubileum
Side 4	Ordenen informerer/julehilsen fra ordensledelsen	Side 16/17	Losjearbeid i Coronatider
Side 5	Hringarmodellen gir resultater	Side 18	Tildeling av 40 årstegn
Side 6/7	Intervju m/Riks Stor Ceremonimester Otto Grønningen	Side 19	Syvende far i huset
Side 8/9	Noen tanker og spørsmål om vår orden – Ideelt	Side 20/21	Ordensarkivet/biblioteket
Side 10/11	Hva gjør en losje til en losje – Ideelt	Side 22/23	Utvikling av brorskap i disse tider
Side 11	Takkebrev fra radiumhospitalet	Side 24	Formiddagsprat med ovatbror Gunnar Wold

Frist for innlevering av stoff 2020

Nr 1 – 1. februar • Nr 2 – 1. mai • Nr 3 – 1. august • Nr 4 – 1. oktober • Nr 5 – 1. desember

Vi bør gir hverandre gaven hvor vi: setter andres behov og ønsker først.

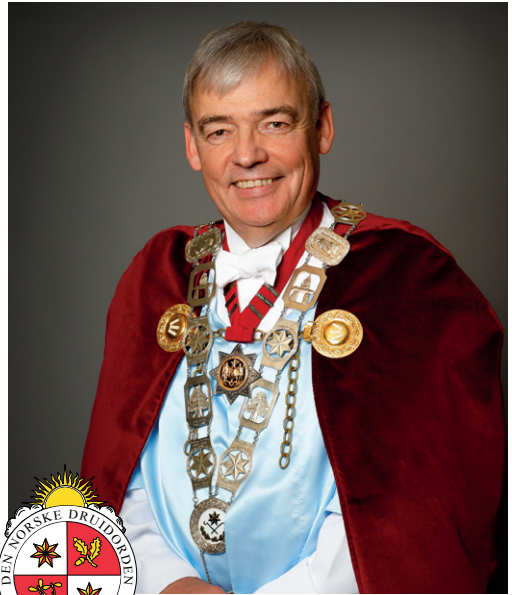
Vi nærmer oss julen vi denne gangen så frem til med ekstra store forventninger. Det var et ønske om igjen å få nærhet og samvær tilbake.

Selv hadde jeg et håp om å få oppleve vårt tradisjonelle julemøte. Et møte som fremkaller spesielle følelser og berører noe i oss, henter frem våre skjøre strenger og bringer frem minner og savn.

Det har ikke vært vanskelig å finne utfordringer i denne tiden. De har vært mange og uforutsette. Med respekt og klokskap har embetsmenn i både Grunnlosjer og Storlosjer tatt ansvar for en drift helt utenom det vanlige. Vi skal heller ikke glemme brødrene i grunnlosjene som har lagt ned mye arbeide for å ta vare på sine medbrødre. Det er vi takknemlige for. Uten denne innsatsen ville det være umulige å drive en orden under de rådene forhold.

Jeg ønsker også å takke medarbeiderne i Ordensledelsen og vår Kansellist. De har lagt ned et stort arbeid med mange gode innspill. Ikke minst med å finne løsninger på de endringene som måtte til.

Forventningene står i kø fremover. Vi har mye som venter på å bli gjennomført. Når tiden er inne for vanlig drift, skal vi finne gode og praktiske løsninger på dette. Ordensledelsen har allerede startet arbeidet med dette.



RSEE Geir-Kåre Jordheim.

Denne tiden har vist hvor skjøre og sårbare vi mennesker er. Det er viktig å stå sammen. I denne julen er det viktigere enn noen gang at vi gir hverandre gaven hvor vi: setter andres behov og ønsker først. For meg sammenfattes det i Enhet Fred og Samhold. Er det ikke det julen handler om?

Mine embedsmenn og jeg ønsker dere alle med familie en riktig god, fredfull og harmonisk julehøytid. Vårt ønske for det nye året er et godt år for våre brødre og vårt druidiske arbeid.

Embättismenn minir og ég óska öllum bræðrum og fjölskyldum þeirra glöðilegra og friðsælla Jóla. Vid vonum að komandi ár verði einnig gott ár fyrir bræðurna og okkar druidiska starf.

Med broderlig hilsen i EFS

Geir-Kåre Jordheim
RSEE



Julehilsen 2020

Kjære Ordensbrødre

Året som snart er omme, ble ikke slik vi hadde planlagt med. Koronaviruset satt en stopper for det og savnet av losjelivet har vært følbart for oss alle. La oss håpe at alles innsats gir en rask og god effekt slik at vi kan komme tilbake til en tilnærmet normal drift og livssituasjon så snart som mulig.

Nå går vi inn i en høytid med forventning og spenning. Julen er en tid for håp, for glede og for omtanke. Det er en tid for refleksjoner rundt året som har gått og året som står foran oss. Julen handler ikke bare om å åpne pakker, men kanskje mest om å åpne våre hjerter.

Julen er også preget av tradisjoner. Kanskje er det faste plasser rundt bordet, det samme bugnende julebordet som sist, hvor de ulike rettene står på eksakt samme plass som i fjor. Det eneste som endres fra år til år er samtalene rundt bordet, men selv de ligner kanskje litt på hverandre etter hvert!

Vi håper alle har gode tradisjoner og møtepunkter å glede seg til. Dessuten håper vi dere får rikelig tid til avkobling fra hverdagen og samler krefter og motivasjon til å starte det gode losjelivet igjen så snart det lar seg gjøre.

Måtte julen glitre med øyeblikk av kjærlighet, varme, gode minner, latter og glede – og måtte året foran oss bli fullt av oppfylte ønsker og fantastiske øyeblikk.

Ordensledelsen vil takke for den innsatsen som tross en utfordrende tid er nedlagt i året som er gått. Vi ser med håp og optimisme frem til nye møtepunkter og samarbeid i året som kommer.

Vi ønsker alle brødre og deres nærmeste en riktig God og fredfull julehøytid og et godt nytt år.

Med broderhilsen i EFS

Geir-Kåre Jordheim
Riks Stor Edel Erk

Roar Nygaard-Andersen
Riks Stor Skriver

Hringarmodellen gir resultater – en prat med EE Eigil Svane Søndergaard

Ved ROE Rolf Anker Eriksen



EE Eigil Svane Søndergaard

Medlemstallet i losje Hringar var bare 20 og et lavmål. Embedsmenn og medhjelpere måtte gjenvelges og de store høytidene i losjen stoppet. Selv om brødrene på Hønefoss hadde givende og hyggelige losjemøter ble kanskje det viktigste en mer sjelden opplevelse – dvs resepsjoner i første grad.

Brødrene i losjen på Hønefoss tok tak og satt i gang noe ganske utradisjonelt. Hver bror skrev ned minst et navn på en mann i rett alder. Ikke noe krav til personlig bekjenskap. Et brev gikk ut til hver av de ukjente. En skriftlig invitasjon til et informasjonsmøte. Full klaff! Det var meget god respons, og kjente og ukjente menn på Hønefoss besøkte losjen for å få vite mer om Druidordenen og hva de dresskledde mennene gjorde i møtelokalene hver fjortende dag.

Bror Roar Olsen foredro om druidenes fortid og om våre dagers losjeliv. Så fortalte bror Hans Grinderud om en annen og viktig side av fellesskapet. Velgjørenhet. En invitasjon og et hyggelig møte med foredrag

Losje Hringar består nå av 54 medlemmer! Barden besøker en av de første som takket ja til invitasjon til et informasjonsmøte i 2013 - Eigil Svane Søndergaard.

Over en kaffekopp forteller han om sine egne opplevelse med Hringarmodellen.

Foredraget om de gamle druider og den moderne losjevirkosomhet falt i smak. Han la jo også merke til medlemmenes spesielle broderlige omgang og

falt spesielt for losjens velgjørenhetsarbeid. Brødrenes helhjertede innsats for å gi en litt lysere hverdag for byens multihandicappede. Alle syntes å vise glede og stolthet over denne siden av losjearbeidet. Bror Eigil søkte medlemskap med det samme og er nå losjens Edel Erk.

Den 32 år gamle Ingeniør Eigil Søndergaard reiste fra Mors på nord Jylland til Hønefoss for å bygge en dansk papirfabrikk i 1987. Han arbeider nå i Vardar Varne A/S som leverer fjernvarme. En utenforstående kan forklare produktet med oppvarming av vann med flisbrenning og levering av det varme vannet i rør til oppvarming for store og små kunder på Hønefoss. Ingeniørarbeidet er løsning og fremdrift i prosesser, og bror Eigil er ikke av veien for å sammenligne sitt daglige prosessarbeid med losjearbeidet. Man begynner alt med å enes om et mål og unngå tilfældigheter. Løsningene finnes i enden av prosessen.

Det synes som veien fra Mors til Hønefoss også var en styrt prosess med en plan om å unngå tilfældigheter. Han møtte Rita og ble familiefar nordmann i fast ingeniørjobb og endog medlem og embedsmann i 25 år gamle losje Hringar.

Takk for kaffen og en særdeles givende losjeprat.

Mange av våre brødre vet lite om våre Riks Stor Embedsmenn – Ordensledelsen – som er valgt og installert for perioden 2019-2023. I de følgende utgivelser av Barden vil vi presentere samtlige riksstorembetsmenn. Denne gangen er turen kommet til Riks Stor Ceremonimester Otto Grønningen.

Barden besøker Riks Stor Ceremonimester Otto Grønningen

Bror Otto bor i Drammen sier vi. Men det er ikke helt rett. Når en skal hjem til bror Otto må man kjøre vestover og opp i høyden over Dammen by.

Ved ROE Rolf A. Eriksen

Konnerud heter området der oppe med boliger og granskog. Han bor så høyt at han tar ettermiddagssola fra drammenserne. Han var trønder med oppvekst på Ørlandet, og han har ennå litt igjen av dialekten etter mer enn 30 år som østlending. Herr og fru Grønningen er til og med fans av og fast publikum hos Strømsgodset!

Janne og Otto er foreldre til tre voksne og besteforeldre til seks. En god gjeng som trives sammen.

Bardens utsendte har svingt seg opp bakkene og parkert foran huset i Einerkroken.

Det passer med besøk midt i arbeidsdagen, for bror Otto har hjemmekontor og bestemmer selv når han tar lunchpause. Han er ingeniør og arbeider for Kongsberg Defence Aerospace. En amatørskribent oppfatter produktet som «våpen

og styring». Den samme amatør oppfatter bransjen som komplisert og spør ikke mer. Kontoret hans var en gang i Beijing, sier han og forteller om en eventyrlig opplevelse som leder for en gruppe kinesiske ingeniører i en utviklingsjobb for LM Ericsson. Bolig og jobb i Kina! En opplevelse sier han med ettertrykk.

Så skal vi snakke om Druidordenen hvor bror Otto er en av våre ledere. Dagen før Barden kom på besøk hadde lederne møte. Ordensledelsen møtes uten å sitte i samme rom i disse dager. Eller i samme fylke om en vil. I den spesielle tiden vi er inne i går møter gjennom datamaskiner, og møtedeltakerne ser hverandre på skjermer. De har det ikke noe bedre enn oss andre som også må være varsomme i en coronatid.



RSCM Otto Grønningen.

Bror Ottos losjeliv begynte i losje Avalon i april 2003. Han hadde nok blitt noe påvirket av svigerfar Haage Ruud som var medlem i losje Nordstjernen. Men søknaden om medlemskap kom etter et informasjonsmøte med br Svein Norman Larsen, og gikk senere over til Bardstjernen. Riks Stor Ceremonimester Otto Grønningen er takknemlig for å ha blitt kjent med Druidordenen og losjelivet først gjennom svigerfars entusiastiske framsnakking. Så har

da også mange brødre blitt kjent med ham som aktiv losjebror og embedsmann i grunnlosjen, som Stor Embedsmann og nå i Ordensledelsen.

Det ble en lang lunch for bror Otto og den utsendte idag. Veien tilbake gikk lett.

Idag som igår er gode druidiske samtaler medisin for humøret.

Til ettertanke: Noen tanker og spørsmål om vår orden

Ved Nils H. Berge, losje Eken, Barden, nr. 2/2003

Hva er en druidisk losje?

Er det slik at når spørsmålet kommer opp fra andre, så tenker vi oss om, vurderer hvem som spør før vi svarer og hva vi selv vet? Er det slik at dette er et spørsmål som vi vanskelig kan besvare med noen få ord? Er det slik at et så enkelt spørsmål trenger litt omtanke før det besvares, og hvorfor er det slik? Har vi ikke tenkt ferdig? Ingen er det minste i tvil om hva et skytterlag, en fotballklubb, et politisk parti eller en menighet er for noe, men en losje, en Druidlosje, et broderskap, hva er det?

Og så videre da – hvis det er en person som signaliserer at han hører til en annen orden som spør. Må vi da også i tenkeboksen før vi svarer? Og hvis det er en druidisk losjebror, fra en annen losje som spør, hvordan gjør dere slik eller slik i deres losje? Må vi nok en gang i tenkeboksen? Hva slags svar har vi da å komme med? Hvorfor er det slik?

Hvor mange av oss kan og vil svare med vår ordens målsetting når vi får spørsmål om hva vi er, hva Druidismen vår er? Gir det et godt og utfyllende svar? Er det godt nok å svare at vårt mål er å virke for menneskenes ideelle utvikling og arbeide for et verdensomspennende vennskap bygget på rettferdighet, velgjørenhet og broderkjærlighet? Eller er det utfyllende å svare at vi søker å nå dette målet ved å gi medlemmene kunnskaper av etisk og åndelig verdi. Ved

at mennesker har en moralsk og sedelig vandel og gjennomfører broderkjærlighetens bud. At dette skal komme til syne i medlemmenes broderlige omgang, omsorg for syke og nødlidende brødre og omsorg for avdøde brødres enker, synliggjort ved eksemplets makt og at vi kaller hverandre brødre?

Har vi med dette besvart - *Hva er det druidiske ordenssamfunn og en druidisk losje?*

Er våre løfter på ære og samvittighet med på å skape usikkerhet om hva vi skal svare? Er vi trygge på hvor mye vi kan fortelle, og til hvem? Hvor viktig er tausheten/hemmelighetene i våre ritualer når for eksempel noen er tilgjengelige for hele verden, det er vel kjent at man kan lese våre læresetninger, riktignok på engelsk, på Internett. Kan vi fortsette besvarelsen med å si at vi er en religiøs og politisk nøytral organisasjon og at vi ikke drøfter politiske og religiøse spørsmål og at opptakelse hos oss er uavhengig av religiøs bekjennelse eller politisk syn? Er dette det vi kan, skal og bør svare et enkelt spørsmål med, og er dette det vi gjør?

Hvem er medlem i en druidlosje?

Et enkelt spørsmål igjen, hvem er med i ordenen, og er det en fellesnevner for oss brødre? Hva slags folk er medlemmer i ordenen – det er lett å si alle, men er det sant? De som begynner, og så slutter, er det noen fellesnevner for dem? Har vi tenkt på dem som ikke er her? Hvor er

våre nye landsmenn; Ali fra Libanon, George Mutawi fra Gambia, Ang Ho San fra Hanoi eller Jaktar Sing fra Bombay? Vi har med begrepet verdensomspennende – og uavhengig av religiøs og politisk oppfatning å gjøre. Begynner ikke dette her hjemme?

Organisering og bakgrunn.

Er det mange dyprøde sosialister med, eller tilhengere av de mørkebrune? Er det mange muslimer eller buddhister med? Er det mange med ikke-norsk bakgrunn eller ikke-skandinavisk eller ikke-hvit rase her i Norge? Hva med de andre Euro-druidiske losjer. Er det mange aboriginer i australske druidlosjer, eller ikke-hvite i USA-losjer. Jeg vet ikke – jeg spør. Og for den saks skyld; er det plass til to etablerte samboende menn i våre losjer?

Kan vi virkelig svare at ordenslæren er uavhengig av religiøs og politisk tilhørighet? Kan ordenen være det med den kulturelle bakgrunn den har? Er våre ritualer, tanker og skriftlige materiale egentlig så fjernt fra å være bundet opp i en kristen kultur? Er vår måte å organisere ordenen på upolitisk eller har den røtter i en politisk modell kjent fra både kristen kirke og gammel vestlig politikk? Var det virkelig slik de gamle druidiske politiske og religiøse systemer var organisert? Er vår lære basert like mye på de mytiske overleveringer om druidiske skikker som vestlig kristen kultur?

Hvorfor er du/jeg med i ordenen?

Et enkelt spørsmål, men er det lett å besvare? Er det like mange svar som det er losjebrodre? Er det flere motiver vi forskjellige brødre har for vårt engasjement i losjen, og endrer de seg med de oppgaver vi etter hvert tar på oss? Endrer motivene seg etter hvert som vi forflytter oss på den druidiske vandring, og er det ene motivet like verdifullt som det andre? Skal det være

bare en god grunn for å være i vår orden, eller skal det være plass til flere motiver for å være med? Er det akseptert både å fokusere på det åndelige som foregår i en del av losjelivet, og samtidig ha fokus på det sosiale som foregår i en annen arena i losjen? Kan enten/eller være akseptert. Er losjen en plass med så stor takhøyde at det er rom for flere motiver?

Hvorfor er jeg med, alle disse spørsmålene til tross? Har jeg kanskje funnet svaret på noen av spørsmålene, eller mener jeg at jeg nærmer meg svarene? Jeg er nå iallfall her.

Til slutt.

Jeg har stilt spørsmål, jeg har ikke alle svarene – ennå. Delvis fordi jeg ikke vet, delvis fordi jeg ikke har tenkt tankene ferdige. Noen av disse spørsmålene vil av mange oppfattes som svært kontroversielle. Jeg mener allikevel at det er viktig at vi tør å luften dette. Vi går inn i en ny tid og det er viktig å ikke stivne i gamle mønstre. Endringer har skjedd, og det er viktig at vi skal fare varsomt. Jeg tar opp disse spørsmålene nå, før jeg blir så gammel druid at jeg ikke lenger har lov å synliggjøre alt jeg ikke vet – jeg har kanskje allerede ventet for lenge.

Jeg antar at min tilstedeværelse her sammen med dere er nettopp det; at det er en organisasjon hvor ikke alle svarene er enkle, alle spørsmålene er ikke besvart og at jeg får ro og anledning til å finne ut av dem etter hvert. 9 år i en organisasjon og fremdeles mange ubesvarte spørsmål kan bety ett av to; min egen uoppmerksomhet/dumskap eller organisasjonens kompleksitet. Kanskje beslektede tanker om de samme spørsmål og temaer jeg har belyst kan være grunnlag for drøftinger eller studiesirkler i losjene. Vi kan utvikle oss ved å søke svaret i forskjellige kilder og diskutere disse. Kanskje dette er ett av losjens mål?

Hva gjør en Losje til en Losje?

Dette innlegget vil fra min side være et forsøk på å trekke ut fellesnevneren for de fleste Ordener slik jeg oppfatter dem. Med andre ord hva gjøre en losje til en losje?

Barden nr.3/94 ved daværende R.S. Bibl. Reidar Syversen

Vi bruker ordet losje som det var et klart og greit definert begrep. Vi snakker om losjearbeide, om losjetanken, om losjeliv som om det skulle være noe alle forstår.

Men når en blir bedt om å forklare ordet, blir det ofte i runde vendinger og lite presist.

Det er dette begrepet jeg da kommer til å gjøre et forsøk på å klargjøre, men, og det er viktig, sett med mine øyne.

Går vi tilbake i tid til de gamle mysteriesamfunnene, så ser vi det er samfunn av mennesker som søker å hjelpe hverandre med å finne svaret på det store mysteriet.

Hvorfra kommer jeg?

Hvorfor er jeg her?

Hva er min oppgave her på jorden? Dette siste spørsmålet gjerne relatert til spørsmålet

Hvor går jeg hen?

Svarene trodde de å finne i religiøse retninger og strømninger.

Arbeidsmåten deres var å benytte rituelle handlinger, meditasjon og selvprøving. Og de benyttet det de kunne finne i de muntlige overleveringer.

Senere i historien finner vi mennesker, søstre og brødre, som søker sammen innenfor klostermurer. De leverer liv styrt av ritualer og regler som skal gi dem rikelig med tid til å møte seg selv, og den høyeste, gjennom meditasjon.

De søker i fellesskapet vei til fred. For dem er det helt avhengig for fredsopplevelsen at de finner svar på spørsmålet: Hvor går jeg?

Det er med andre ord snakk om både den jordiske fred og om den opphøyede fred, og det var nok helst den indre fred de var på jakt etter.

For meg er det ikke vanskelig å se slektskapet mellom disse samfunn og vår tids ordenssamfunn. Den definisjonen på losje som jeg liker best er: det

er et til alle kanter begrenset rom med stjernehimmelen over. Jeg opplever begrensningene til siden som trygghetsskapende.

Stjernehimmelen over gir meg løft. Det er i den uendelighet som stjernehimmelen symboliserer, at jeg skal finne min plass. Mest gjennom det at jeg oppdager min egen litenhet, og ikke minst, lærer å akseptere den.

I losjen oppfordres jeg til å la tankene vandre rundt i verden og opp mot stjernene for å sette mitt inn i et perspektiv, før tankene vandrer inn i meg. Meditasjonsstundene losjen gir, lar meg få tid til å la tankene gjøre en slik vandring. Ikke bare en gang, men mange ganger.

Mitt ansvar er at det blir en målbevisst vandring for å finne min plass blant mine medmennesker, og min plass i verden.

Skal jeg finne min plass, må jeg vite hvem jeg er. Hvem jeg virkelig er. Ikke den andre gjør meg til, eller den jeg tror jeg er. Men den jeg virkelig er når all kamuflasje og pynt er tatt vekk.

Skal jeg finne min plass, må jeg akseptere mine egen litenhet, Verden er ikke avhengig av meg, men jeg av den. Slik og med losjen, den vil fint klare seg uten meg, men kan jeg klare meg uten den hjelp den kan gi?

Skal jeg finne min plass, må jeg akseptere og ikke minst godta forgjengelighet. Jeg må ha det tidsaspektet på livet mitt. Det vil gjøre tiden kostbar, jeg må benytte den og jeg må gjøre det nå.

Losjearbeide blir å søke å finne fram til en klarhet om disse spørsmålene. Losjemøtene og ritualene har som mål å hjelpe oss med dette.

Det er dette ideelle aspektet ved losjen som gir den sitt særpreg og dens eksistensberettigelse som losje. Det er dette som gjør den til losje. Fred er også et mål for Ordenen og dermed for oss. Der må vi begynne med oss selv. Er det ikke fred i oss, kan vi vanskelig bygge fred mellom andre og over

grenser. Hvis vi alle klarte å skape fred i oss selv, og med våre nærmeste, vil verden være mye nærmere den store freden.

Jo flere det blir av oss, jo nærmere kommer vi med det og.

Den indre freden, som og er et mål, tror jeg er et resultat, dersom vi tar losjen på alvor. En forutsetning er trygghet. At vi er trygge på hverandre, - trygge for den losje vi er med i. Lover og regler er til for-, og skal håndheves slik at det skapes slik trygghet. Da legges forholdene til rette for at losjen skal få fram sitt budskap.

Dette tror jeg du kan si i alle losjer og i alle Ordener, og de vil være enige med deg.

Men så kommer de små ulikhetene. Ritualer og utstyr - uvesentlig for hovedbudskapet, men viktig for oss. Det er noe vi har sammen og som gjør det til vår losje.

De Ordenssamfunn jeg kjenner litt til, har gradssystem. Grader er symbol for utvikling, og utvikling i den retning som Ordenen vil ha oss til å gå. Det er opp til oss om vi utvikler oss, det er vårt

ansvar. Losjens ansvar er å legge forholdene til rette.

Gjennom sitt gradssystem gjør losjen det vanskelig for oss. Vi får finere og finere regalie å smykke oss med hver gang, gjemme oss bak. Selv om vi vet at regalien bare skal synliggjøre for andre hva de har rett til å forvente av oss.

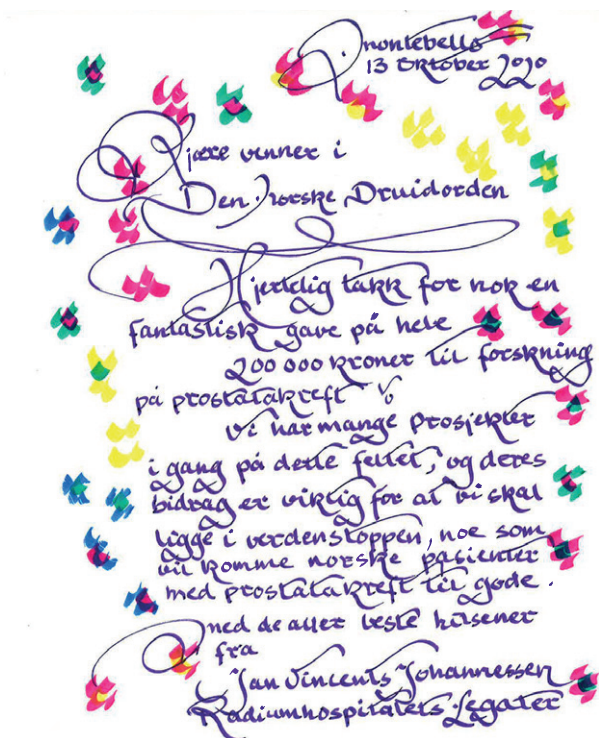
Riktigst ville det kanskje vært at vi fikk alt som fantes av utstyr ved vår inntreden, og at det så ble plukket av oss etter hvert som vi gikk opp i grader. Da vil de i de øverste grader stå frem slik de virkelig er.

Jeg håper ikke mange er blitt skremt av min betoning av det ideelle ved losjen, og som må være der i losjens innerste forankring, det er det som berettiger betegnelsen losje.

Men losjen er mye mer, den er sosial, den er avstressende, den gir oss ballast i hverdagen, den gir fellesskap.

Vi skal huske det er vi som er med som skaper losjens klima.

Barden 3-1994



Brev via mail til brødrene i losje Kriton på allehelgensdag

Ved EE Hans Tofterå

Før helgen fikk jeg en tankevekkende mail fra vår Verdige ROE, bror Reidar Bratli. Han skriver: «Vi er inne i en tid som på mange måter virker mørk og skremmende. Men på den annen side har Koronaen fått oss til å ta et par skritt tilbake og tenke; Hva er lykke? Er ny batteribil lykke, eller er to turer til Syden i året eller det som gir oss frie hender til å gjøre som vi vil – er det lykke? Eller er tid sammen med familie, fjern og nær, brødre og venner det vi savner? Jeg tror det siste er det verste med Koronaen, og at mange mister arbeidet sitt.

Vi går nå inn i en helg som er avsatt til å tenke på de som er gått bort og på brødre som har avsluttet sin Druidiske vandring. La oss stoppe opp litt og sende dem og ikke minst deres etterlatte en tanke, og kanskje sende dem en liten hilsen.»

Den inspirerte meg til dette forsøket på et Ideelt innlegg: Der vil bli tent lys på mange gravsteder i helgen. Opprinnelig, som i år, og hvert år, falt allehelgensdag på den første søndagen i november. Dette er en dag hvor vi særlig tenker på dem vi har mistet. Dagen kan vel også kalles Den store savnedagen. En kan savne et menneske, et smil, en latter, en hånd, så det verker.

Det er forskjell på sorg og savn. Sorgen er – selv om man ikke tror det til å begynne med – forbigående. Savnet er derimot noe man må leve med resten av livet. Savnet forandrer seg også, men det går egentlig aldri over. Og kanskje er det fremfor alt det vanlige man savner, altså det man nesten ikke engang la merke til mens vi var sammen, men som i ettertid viser seg så betydningsfullt. Jeg tenker på hverdagsrutiner og refleksaktige spørsmål som «Hvordan har du det?» og «Skal vi ta en kopp kaffe?»



EE Hans Tofterå.

Nylig deltok jeg i begravelsen av min siste onkel. Han var en helt for meg i barndommen og tidlig ungdom. Han var notbas, fanget både Tunfisk (størje) og lodde, blant mye annet.

Han var den beste og satte vel en uslåelig rekord med 1841 størjer på en sesong. Mange trodde han fanget den siste, men på fiskemarkedet i Tokyo tidlig en morgen, mange år seinere, auksjonerte de bort tunfisk, så jeg forsto at bestanden hadde overlevd. Min onkel tjente mange penger og kunne etter hvert gjøre akkurat som han ville.

Da jeg besøkte ham på sykehjemmet siste gang var han 99 år gammel. Han var ikke så lysten på prat til å begynne med, men etter hvert fikk vi i gang en samtale. Han visste at han var kommet til livets yttergrense, men han sørget ikke over de tingene han ikke hadde fått gjort, for mye syntes nå uvesentlig, ja kanskje til og med banalt.

Han snakket om kjærligheten, den han hadde fått og den han hadde savnet. Det får meg til å tenke: Hvorfor skal det være så vanskelig å forstå dette i hverdagen og være god mot hverandre mens vi fremdeles har hverandre? Vi vet jo at det før eller siden tar slutt.

Jeg ønsker deg en helg full av gode minner, ettertanke og kjærlighet.

Søndagsprat med Bardbror Rune Andersen losje Idris

Det var fint å få et søndagsbesøk fra Larvik. Han skulle jo allikevel besøke kjæresten sin på Nøtterøy. Det ble en særdeles hyggelig kaffeprat med fire rundt bordet. Men vi stakk hodene sammen for å få med noen ord fra en fersk Ordensbror.

Ved ROE Rolf A. Eriksen

Bror Rune i losje Idris er snart 55 år gammel og bor fem kilometer syd for losjehuset i Larvik. Kontoret hans er bare litt lenger inn mot sentrum. Han er ingeniør og jobber med planlegging og tilrettelegging. I fare for å gjøre en vrang beskrivelse av yrke og jobb blir journalistens beskrivelse begrenset. Men det er vel ikke feil å si at de leverer alle nødvendige detaljer til kunder i forberedelsen til byggeprosjekter. Vi kan jo ta med at det var kollegaen Arne Høgseth som fikk bror Runes tanker til Dridordenen.

Det er lett å oppfatte bror Rune som en interessert og imøtekommende person. Det er ikke overraskende at han også uttrykker velvære og begeistring for mottakelsen og den første tiden i Druidordenen. Han overrasker heller ikke mye når han klart mener at nye brødre må gi litt av seg selv, men at vi må være oppmerksomme på at det ikke ligger for alle å være super-sosiale.

Vi spør hvordan han føler å ha blitt tatt imot av brødrene. Da anmoder han han Barden å formidle svaret hans med stort pluss. Han sier han følte seg velkommen som en bror fra det første møtet for et par år siden. Losjekveldene er noe spesielt. Det vet vi alle. Men bror Rune gir også ros til brødre som bruker tid utenom møtene til undervisning. Det er riktig å forsøke å sette seg inn i det ukjente for å utvikle forstå-



Rune Andersen.

else for innholdet i et losjemøte. Undervisningsmøtene han har deltatt i gir ham større forståelse og gjenkjennelighet når han deltar. Han setter også pris på opplegget som Bibliotekar har presentert med selvstudium, og den unge brors iver etter kunnskap gjør det vel også mer givende for brødrene som underviser.

I anledning losje Hringars 25 års jubileum 11.11.2020

**Vi var mange samlet på losje Hringars 24 års stiftelsesdag i fjor –
og vi så fram til vårt 25 års jubileum i år.**

Foto: Roar Olsen, tekst EE Eigil Søndergaard

Innledningen på min tale i fjor i forbindelse med vårt møte for å markere Losje Hringar sin 24 års stiftelsesdag bar preg av forventninger og stolthet.

Verdige Riks Stor Ceremonimester, kjære brødre. Det er overveldende å se så mange brødre forsamlet her i kveld for å feire losje Hringar sin 24 års Stiftelsesdag. Vi er brødre fra 14 grunnlosjer, to storlosjer og ikke minst fra Ordensledelsen ved RSCM Bror Otto Grønningen. Vi må vel innrømme at vi er blei tatt litt på senga over den store tilstrømmingen til vårt møte i kveld, men som et godt ordtak sier: hvor det er hjerterom er det husrom!

Jeg husker veldig godt tilstrømmingen av brødre fra fjern og nær, det høytidelige møte i Lunden, den hyggelige stemningen ved brodermåltidet med vår tradisjonelle rakkfiskmeny, og endelig etterlosjen hvor den gode praten gikk mellom brødre, som alle så frem til denne spesielle anledningen i november 2020 i Hønefoss.

Vi begynte altså tidlig å tenke på vårt 25 års jubileum i 2020 i forhold til, lokalitet, antall brødre, jubileumshefte etc., men når det kom til menyen, ble denne egentlig bestemt allerede samme kveld: vi måtte ikke finne på å fravike tradisjonen med rakkfisk. Riks Stor Ceremonimester bror Otto Grønningen uttrykte det veldig tydelig: om det ikke er rakkfisk, da kommer jeg ikke! Vi ønsket også å benytte våre egne lokaliteter, både av hensyn til logistikk, en stor Lund og rimelig god plass. Vi tenkte en begrensning oppad mot 100-110 brødre.

Vi hadde tidlig nedsatt en gruppe av 3 stødige brødre for å utarbeide jubileumshefte: ROE bror Roar Olsen, SME bror Aasmund Sevaldrud og Skr bror Knut Holter. Det jobbes fremdeles med finpuss på dette, og bardbror Petrus A. Christensen, sønn av Roar, arbeider med layout og grafisk design for å få jubileumsskriftet ut før jul. Under de rådende forhold, som alle er innforstått med, har Ordensledelsen stengt for alle rituelle møter ut 2020, og losje Hringar følger selvsagt dette lojalt.

Vi er fryktelig lei oss for at det ikke har gått ut invitasjoner til årets store festdag for losje Hringar.

Smittesituasjonen oppleves dramatisk i inn- og utland, og det å bidra til å bekjempe viruset er den fremste oppgaven til oss alle, for kun på denne måten, kan vi sikre veien tilbake og gjenoppta våre seremonier og møter.

Utfordringen er å stå i dette: tåle konsekvensene, holde seg frisk, være tålmodige, holde kontakten med hverandre, ha trua, holde på det gode humør som ekte druider!

Kjære brødre, jeg savner dere, - den gode samtalen, den gode replikk, det gode samholdet, de høytidelige seremoniene, de ideelle innleggene, musikken og stillheten.

Vi så veldig frem til høsten 2020, hvor Høytidsmøtene sto i kø:

Torsdag 27.8. Kapittelmøte, hvor vi hadde

2 Druidbrødre som skulle få sin 4. grad

Torsdag 3.9. skulle vi dele ut Veterantegn til



1995-1997

*EE Karl Arne Danielsen,
ME Per Kristian Sarastuen,
TjOE Hans Grinderud,
Skr Roar Olsen, Skm Lars
Eirik Riibe, Marsjal Vidar
Hermansen, IV Knut H.
Nyhagen.*



2019-2021

*EE Eigil Svane Søndergaard,
ME Trond E. Pedersen
TjOE Gjermund Riise
Brekke, Bibl Thorbjørn
Solberg, Skr Knut Holter,
Skm Georg Johan Bentzen,
CM Jan Olaf Pettersen,
IV Steffen Pedersen*

OE Lars Eirik Riibe og OE Arvid Johansen.
Tegnene er delt ut under en enkel seremoni
torsdag 15.10.2020

Torsdag 17.9. skulle vi ha et Bardting med
resepsjon, også egne brødre

Tirsdag 20.10. Ringmøte losje Avalon,

hvor 5 brødre skulle få sin 5. grad

Fredag 13.11. 25 års jubileum

Det er med tungt hjerte å konstatere at alt dette
er utsatt.

Vår Stiftelsesdag står i lysets tegn, og gjennom
vårt velgjørhetsarbeide kan vi bringe lys til de
mange som ikke er like heldige som oss og lever
mer på livets skyggeside, hvor solens stråler ikke
når frem. Derfor er velgjørhetsarbeide en så
viktig del av vår identitet. Losje Hringar er stolt
over det uegennyttige arbeid som Ridderen av
Veldedighet ROE bror Hans Grinderud har lagt
ned, og fortsatt legger ned for de svakeste i vårt

samfunn, et arbeid som har høstet anerkjennelse
fra hele vår Orden. Takk bror Hans.

Som det kommer frem av Stiftelsesprotokollen
ble Losje Hringar stiftet 11. november 1995 av 13
stiftere, med en kjerne av brødre fra Losje Avalon,
som er vår moderlosje.

Fem av våre stiftere som alle har satt sitt preg på
losje Hringar sin utvikling skulle ha vært med på
feiringen av 25 års jubileet, ROE bror Hans
Grinderud, ROE bror Roar Olsen, OE Per Kristian
Sarastuen, OE Lars Eirik Riibe og OE Arvid
Johansen.

Vi er dere evig takknemlige for den uegennyttige
innsats dere har gjort for losjen og vår Orden.
Tusen takk!

**Feiringen av vårt 25 års jubileum er ikke
avlyst, men utsatt!**

Losjearbeid i Corona-tider i Storlosje Borgar

Vi fikk oss et sjokk, alle losjebroðrene, da vi i våres fikk beskjeden om at all losjevirkosomhet ble stengt ned. Hva gjør vi nå? Storlosje Borgar ble avbrutt midt i installasjonsprosessen. Noen grunnlosjer måtte leve videre uten å få nye embetsmenn installert. Dette så vi på som svært ugunstig.

Ved SEE Svend Ole Walente

Ordensledelsen var flinke til å komme med nye bulletiner, når det var nødvendig, slik at Storlosjer og grunnlosjer hele tiden visste hva de kunne og måtte forholde seg til.

Det er ikke noen tvil om at det er svært utfordrende å drive losjearbeid uten å kunne møtes.

Utvikling av brorskap er i høy grad basert på sosial omgang og nærhet til brødrene. Så vi lette med lys og lykte etter en måte å kunne få dette til.

Løsningen lå i direktivet fra ordensledelsen om at vi måtte holde losjen i gang, juridisk og administrativt. Ikke lenge etterpå fikk vi anledning til å installere nye embetsmenn i grunnlosjene – alt under smittevernsreglene fra regjering og FHI. Vi var i gang!

Møter kunne holdes, først begrenset av 20 deltakere, deretter 50. Ordensledelsen tviholdt (-er) på begrensningen av å avholde rituelle møter, til tross for at det ikke manglet på forslag til hvordan det kunne gjennomføres. Vi forholder oss til Ordensledelsens bestemmelser, og finner ingen grunn til å diskutere dem.

Storlosjen samlet seg for å hamre ut en coronatilpasset handlingsplan. Vi hadde to målsetninger:

- 1 Få alle embetsmenn opp og gå på losje-mailen.**
- 2. Trigge utvalgsarbeid.**

Begge disse aktivitetene ligger innenfor losjens administrative arbeidsområde, samt at dette var mulig å gjennomføre innenfor de smittevernsreglene som forelå.

Vi startet prosessen med å innkalle til såkalt Borgarråd, hvor vi presenterte målsettingene, og ba spesielt om å få en plan over utvalgsmøter, - spesielt møter i fremtidsutvalg og ideelle interessers utvalg. Samtidig ba vi om å bli invitert til møtene, og vi garanterte at vi ville delta.

Bror SSKr. foredro om ordenens mailsystem, som alle embedsmenn bør bruke.

Vi hadde en status på mailaktivitet, som var av en slik karakter at det ikke eigner seg på trykk.

Det ble gitt kort svarfrist på dette.

Etterhvert ble grunnlosjene bevisst på «mulighetene i begrensningene,» og kreativiteten var stor. Personlig har jeg vært med på to utvalgsmøter med påfølgende brodermåltider, avholdt i losjens lokaler. Her har man hatt ideelle innlegg, og tradisjonell loddtrekning. Gode sosiale aktiviteter, som er en av grunnsteinene i broderlig samvær.

Savnet etter de rituelle møtene er selvfølgelig der, men denne formen for samling er et godt alternativ i disse forbudstider.



SEE Svend Ole Walente.

Oppsummering:

Storlosjens embetsmenn har deltatt på utvalgsmøter i samtlige grunnlosjer denne høsten.

Vi har lært mye av det, til bruk i videre storlosjearbeid. I tillegg har vi hatt det svært hyggelig, og vi er styrket i troen på at denne dynamikken mellom storlosje og grunnlosjer er inspirerende og utviklende.

I skrivende stund mangler vi bare 2 av 48 embetsmenn på losjemailen. Ved fristens utløp manglet vi 20 av 48. Arbeidet med engasjement vedrørende losjemail har også vært lærerikt.

I det hele tatt har dette arbeidet gitt oss en fin anledning til å tenke ytterligere aktivitet i utviklingsøyemed.

Mens denne rapporten ble forfattet har regjeringen hatt en ny orientering, der de strammet inn igjen.

Vi er satt tilbake til 20- regelen igjen, – samme som den var da vi begynte vårt arbeide.

Det regjeringen og FHI har toppet med denne gangen er «Hold deg hjemme...» og det trumfer jo det meste.

Derfor har Storlosje Borgar besluttet å fryse all aktivitet utover embetsmannsmøter inntil videre. Ellers er det ikke noen begrensninger på telefonbruk og virale møter, sistnevnte dog uten at man røper noe av vårt rituelle innhold.

Storlosje Borgar oppfordrer alle Storlosjer til å iverksette aktiviteter innenfor de rammene som administrativt arbeide gir oss muligheten til.

Og det er ikke noen tvil, kjære brødre. Det du gir til losjen får du tifold igjen.

Lykke til med arbeidet
Svend Ole Walente
SEE i Storlosje Borgar

Losje Taiga tildelte 25 og 40 årstegn utenom fast møte

Tildeling av 25-års veteran tegn Losje Taiga

Tirsdag den 20/10-2020 kl 19.00 ble det i Losje Taiga avholdt et samlende møte utenfor de faste møter i losje, innenfor anbefalte råd fra Regjeringen i forhold til Covid-19.

EE Bror Gotmar Rustad og musikkleder bror Roar Haugland ble tildelt veteran tegn etter 25 år i vår Orden. Begge ble tatt opp i Druidgraden 21/9-1995, den gang i losje Silva, overgang til losje Taiga 11/9-2012. ROE Villy Grambo og TJOE Steinar Jensen sto for tildelingen.

Det var for øvrig bror Villy som foretok innvielsen av dem i 1995.



Tildeling av 40-års veteran tegn

Tirsdag den 3/11-2020 kl 19.00 ble det i Losje Taiga av Storlosjen Eidsiva avholdt et møte utenfor de faste møter, innenfor anbefalte råd fra Regjeringen i forhold til Covid-19.

SEE Harald Juliussen. Sammen med SOE Magne Børresen og SCM Kjell Erik Nikolaisen på vegne av Den Norske Riksstorlosje, tildelte han ROE bror Villy Grambo veteran tegn etter 40 år i vår Orden.

Bror Villy ble tatt opp i Druidgraden 23/10-1980, den gang i losje Silva. Hans embeter er mange; ME 1987-91 og EE 1995-97 i Losje Silva. SME 1998-2001 og 2001- 04, SEE 2004-07 og SOE 2007-10 i Storlosjen Eidsiva. Deretter EE fra 2012-13 i Losje Taiga etter stiftelsen og senere TJOE 2013-15. Han ble medlem av I.G.L.D 28/9-1990. Veteran tegnet fikk han følgelig for 15 år siden. Han ble tildelt Erkjentlighets tegnet 6/4-2006 og Fortjeneste tegnet 22/10-2013. Og som den eneste i Losje Taiga er han innehaver av Ordenens Fortjenestetegn i gull, fra 8/10-13.

SEE berømmet bror Villy for hans gode humør og for at han framsto som et godt menneske



Sittende 40 års veteran ROE bror Villy med EE i L Taiga (bak til v) og SEE i SL Eidsiva.

med mye druidisk kunnskap som han gjerne deler med sine brødre. Nevnt ble også at han var en av initiativtakerne ved stiftelsen av losje Belenus i Stjørdal. Mer kunne vært nevnt, men stopper der.

Syvende far i huset

Det er selverkjennelse i det å flytte.
En må ta et standpunkt til alt en har
skaffet seg gjennom et langt liv.

Hva skal en ta med og hva skal kontaineren få?
En sak er sikker, alle anskaffelser var ikke overveide
og ble ikke gjort ut fra behov. Kontaineren viser det
med all tydelighet.

Men så dukker det opp noe jeg ikke visste at jeg
hadde, og som jeg ikke har hatt mellom hendene
siden jeg kjøpte det. Det var vel mer for å ha,
enn ut fra behov den ble anskaffet.

Etter flere turer til kontaineren med litteratur som
var høyaktuell en gang, sitter en plutselig med
Eckermanns samtaler med Goethe mellom hendene.

Hvorfor og når den kom i huset husker jeg ikke. På vei til kontaineren begynner jeg å
bla. Det ble bokens redning. Boken er en gjengivelse av Eckermanns samtaler med den
aldrene Goethe's siste år, men tankene er friske og unge.

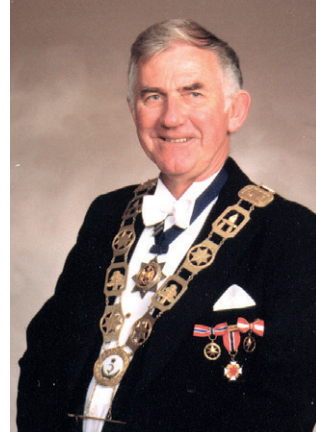
I en samtale de hadde snakket de om Indisk filosofi. Her kommer den «gamle»
med tanker, 200 år gamle, som vi godt kan tenke i 2020.11.26.

«Denne filosofi har ikke noe fremmedartet ved seg. Tvert om gjentar seg her de
samme epoker som vi alle sammen har gjennomgått.

Vi er sensualister så lenge vi er barn; idealister når vi elsker og tillegger den elskede
gjenstand egenskaper som egentlig ikke er der. Kjærligheten vakler, vi tviler på
troskapen og blir skeptikere før vi vet ordet av det. Resten av livet er likegyldig, og vi
lar det skure som best det kan, og vi ender i rolig gledeløshet, slik som også de indiske
filosofer forkynner.

Jeg ser fram til en jul sammen med den gamle Goethe og hans tanker som også
får meg til å tenke. Håper du også får en jul der hodet er med.

Den syvende far i huset.



*Riks Old Erk og
Hedersdruid Reidar Syversen*

Historiske tilbakeblikk fra De Druidiske Samlinger – Ordensarkivet

Ordensarkivet / Biblioteket

Erindringer og protokoller v/Hedersdruid og ROE Finn E. Johannessen

Ordensarkivet.

Helt fra stiftelsen i 1935 av losje Nordstjernen er det arkivert dokumenter uten at det var noen faste rutiner for dette i de tidlige tider, det var Sekretærs oppgave. Det ble arkivert i hver enkelt losje som det fram til 1939 kun var 3 stk. av. I 1939 ble Den Norske Landsstorlosje stiftet og man kom inn i mer organiserte former. Fortsatt var det ikke noen Arkivar eller Bibliotekar å finne i referatene. Så kommer krigen i 1940 og alt losjearbeid ble forbudt. I Barden kan vi lese «*Ganske tidlig etter okkupasjonen sendte Over-Stor-Druid Einar Olsen og Stor-Sekretær Gustav Arnvard på vegne av storlosjen et Ordenscirkulære til losjene om at alt losje- og Ordensarbeid måtte opphøre, alt utstyr fjernes, og Ordenen som sådan betraktes som oppløst for å hindre overgrep fra okkupan-tenes side*». Alt utstyr, arkiver mm. ble kjørt av gårde og gjemt. Sommeren 1945 ble det sendt ut nytt Ordenscirkulær til losjene om at arbeidet kunne gjenopptas etter granskning av medlemmenes forhold under krigen.

Ordenens arkiv var hele tiden hos den sittende RSSkr som hadde alt hjemme hos seg selv. I 1963 begynte det imidlertid å skje ting, Ordenen leide eget kontorlokale til Ordenens Sekretariat i Odd Fellows bygning i Drammen. Her samles nå alt som har med sekretær-funksjonen og arkiveringen å gjøre. Vi har nå fått et sted for å ta vare på Ordenens arkiv. Dette er egentlig stort, - Ordenen hadde på den tid ca. 370 brødre fordelt på 7 losjer.

1.01.1995 flyttet Sekretariatet med arkivet inn i nye kontorer i Øvre Torggate 43 i Drammen hvor de holdt til inntil 1999. Da flyttet Sekretariatet med arkivet som da hadde fått nytt navn, Kanselliet, til Druidenes Hus i Sandefjord og med på flyttelasset var Ordenens arkiv. Den 15.11.2011 ervervet Ordenen nabohuset, Prinsens gate 5, og Kanselliet med Ordensarkivet flyttet inn i nye fine lokaler 1.11.2013.

- Ordensarkivet har hele tiden holdt til hos RSSkr og etter hvert på Ordenens Sekretariat helt frem til da Ordenen flyttet inn i eget hus, Ordenens Hus, Prinsensgt. 5, Sandefjord. Da ble det virkelig «orden» med eget Ordensarkiv etablert i 3. etasje sammen med De Druidiske Samlinger og Ordensarkivaren fikk fine arkivmuligheter.

Det eldste arkiverte skriv og som var brukt ved opprettelsen av losje i Norge er f. eks. dette referatet: «*Ved konstituerende møte for oprettelsen av en loge, av «Den Uavhengige Druidorden» her i Norge møtte i dag fire herrer og ved valg blev nedestaaende herrer innsat til å tjenestegjøre ved neste møte, «stiftelsesmøte»:*

<i>Tjenestegjørende</i>	<i>Knud Boye</i>
<i>Overdruidemedede</i>	<i>Andreas Brock-Utne</i>
<i>Underdruids embede</i>	<i>Per Winter</i>
<i>Sekretær</i>	<i>Knud Vidnes</i>
<i>Skattemester</i>	<i>Irgens Aune</i>
<i>Fører</i>	<i>Waldemar Anker Larsen»</i>



Del av biblioteket i Ordenens hus.



De Druidiske samlinger/Ordensarkivars arbeidsplass.

Dette var det første i referatet fra konstitueringen av losje Nordstjernen U.D.O. 26.november 1934.

Losje Nordstjernen ble formelt stiftet 9. februar 1935 som første Druidlosje i Norge.

Den svenske Ordenspresident Aug. Björck's foredrag i fb. med den første losjen i Norge: «*Druidernes Oprinedelse og utvikling i England – Amerika – Australia – Tyskland – Sverige og Norge, av Br. Aug. Björck bearbejdet til norsk av Br. Knud B. Boye 2.11.1935.*

På den tid, da våre nuværende druidorden blev indstiftet, var der uro og intolleranse, politiske og religiøse stridigheter i England. Den bitre partisplittningen fra Stuarternes tid fandtes endnu: Aktelsen for menneskeliv og menneskeværd søkte man forgjeves efter i datidens samfund...» Et langt foredrag på fire tetskrevne sider.

Ordensarkiv arkiverer alt og alle hendelser innen vår Orden, dog er Ordensarkivet helt avhengig av at materiell bringes til Ordensarkivet, enten i elektronisk form, papirmessig post e.l. Ordensarkivets øverste ansvarlige er RSEE mens det daglige ivaretas av Ordensarkivar m/assistent.

Ordensbiblioteket.

En viktig og stor reformering av Ordenen fant sted 25.04.1954 med overgang fra UDO

(Uavhengige Druid Orden) til å bli FGDO (Forende Gamle Druid Orden). Da ble også Det Norske Høy Erk Kapitel (HEK) stiftet 4.12.1954. Da kommer vervet Kapitel Bibliotekar inn i vår Orden. Lokaliteter til bibliotek hadde man ikke, så det ble til at Kapitel Bibliotekar tok seg av oppbevaring som stort sett var i bokkasser og han hadde også som oppgave å ta seg av det ideelle arbeidet i Ordens– Kapitelet og ovenfor losjene. 28.11.1979 innvier de tre Oslo-losjene sitt Druidenes Hus, Parkveien Oslo og Biblioteket fikk til disposisjon et rom i 2. etasje. Dette lettet nok på Kapitel Bibliotekars arbeid. Ved Riksstorlosjemøte, som Riksmøte het den gang, 3. november 1979 velges Ordenens første Riks Stor Bibliotekar. 23.mars 1980 opphører Det Norske Høy Erk Kapitel og Ordenen går over til storlosjesystemet 1.september 1980 og de fire første storlosjer, Storlosjene Viken, Haugar, Eidsiva og Agder ble etablert i løpet av 12 dager.

Etter å ha hatt en noe anonym tilværelse kommer Ordensbibliotekets bøker, tidsskrifter, musikkmateriell, mm. til Biblioteket i Ordenens Hus i Sandefjord 1. november 2013 og får tildelt eget rom i 2.etasje. Nå har Biblioteket fått det fint – ryddig og oversiktlig, og alt er registrert i databasen. Bibliotekets øverste ansvarlige er RSBibl, mens det daglig ivaretas av Ordensarkivar m/assistent.

Utvikling av brorskap i disse rare tider

«Følte du deg ensom – glemt, tross der du var blant mange»

Det er disse ord jeg fikk i tankene når jeg skulle skrive denne artikkelen. Artikkelen handler om hvordan jeg ble bedre kjent, fikk hjelp, og utviklet et vennskap som senere ble til et partnerskap i næringslivet, til en av våre fantastiske brødre under denne koronaperioden.

Ved Bibl Lars Johan Langsholt, losje Ram)

Det er Mars og deler av Norge stenges ned. De første var reiseliv og kultur. Jeg driver for meg selv i sistnevnte. En av våre brødre jobber innenfor førstnevnte.

Da alt ble stengt tenkte jeg og mine medeiere, la oss sette i gang byggingen av det planlagte aktivitetssenteret i Moss. Det har vi god tid til nå. Lokalene ligger i gamle Moss Bryggeri og er 1500m² store. Dette får en av brødrene i losje Ovattstjernen høre og han tar kontakt med en gang. Du Lars sier han, «jeg har lite å gjøre for tiden, så hvis du trenger litt hjelp bare si ifra». Hjelp ja tenkte jeg, ja jeg trenger jo litt hjelp. «Kom ned når du kan du,» sa jeg. Jeg trenger hjelp et par dagers tid til litt rivningsarbeider.

Bror Tom Arne Kristiansen fra Ovattstjernen reiste ned med en gang, iført arbeidstøy og høy arbeidsmoral. Dette var 11. Mars.

«Hva skal du bygge?» spurte Tom Arne. «Jo her,» svarte jeg, «skal vi bygge et aktivitetssenter med 4 Escaperoom, en stor innendørs Paintballbane, resepsjon, spiserom m.m.»

«Litt» hjelp utviklet seg raskt til arbeid 6-7 dager i uken, 8-12 timer pr. dag i mange måneder. Arbeidslaget besto av 4 mann fast og mye hjelp utenifra.

Bror Tom Arne og jeg var sammen hver dag fra Mars til dags dato. Vi jobbet sammen og har i denne perioden hatt noen fridager, de tilbrakte vi også sammen. Så vi kan trygt si at vi var i samme

«kohort». Men vi tok koronasituasjonen på alvor. Spesielt bror Tom Arne, se bare hvordan «håndverkerhilsen» blir utført i disse tider.

Etter som veggene kom opp og det var tid for sparkling og maling ble jeg introdusert for en ny bror i Ovattstjernen. Bror Per Celius. Han driver til daglig firmaene Malermester Thu og Johansen og Flugger i Moss. Han var nede støtt og stadig og kom med god hjelp, gode råd og ikke minst fine priser på det vi trengte av materiell.

Byggeperioden var kort, men med mange timers arbeid involvert. Vi støtte på mange problemer, utfordringer og uforutsette ting som man ofte gjør i et slikt byggeprosjekt. Men bror Tom Arne var alltid positiv, løsningsorientert og til god støtte. Etter et par måneders bekjentskap sa jeg til mine to medeiere Alexander Nicolaisen og Jens Nicolaisen, at jeg ville tilby Tom Arne et eierskap i denne bedriften og en fast jobb.

Vi åpnet dette senteret 27. Juni, adressen er Henrich Gerners gate 10c, 1530 Moss. Våre visjoner og drømmer var at dette skulle være godt besøkt i helgene. Vi har siden vi åpnet, vært nesten fullbooket hver dag.

I denne perioden med mye hardt arbeid, ingen inntekt, ingen lyse fremtidsutsikter for neste år, hva kultursektoren angår, rekker man å reflektere litt. Før korona var jeg mildt sagt en aktiv person. Jeg driver 3 firmaer, er med i losje RAM i Sarpsborg, der jeg også har et embete som skriver



Over: Bror Tom Arne Kristiansen første dag.

Over t.h.: «Litt» hjelp, til «litt» arbeid....



Håndverkerhilsen korrekt utført i disse tider.

og er med i festkomiteen, opplæring av nye brødre, rekruttering av nye brødre, spiller i band og har kone og barn.

Hvorfor denne oppramsingen og hvorfor skrev jeg dette innlegget?

Svaret mitt ligger kanskje i starten av artikkelen og i vår ordens budskap (som er i tankene mine daglig). Det finnes ikke problemer, kun utfordringer. Se fremover og tenk positivt. Jobber du hardt og gjør det beste du kan, ja da blir ofte resultatet godt. Ikke vær redd for å ta imot hjelp. Ikke vær redd for en utstrakt hånd.

Og i denne perioden kan jeg ikke få takket mange av mine losjebrodre, min familie, venner, kjente og samarbeidspartnere nok, for all hjelp, forståelse og at dere er der for meg.

Spesielt vil jeg takke bror Tom Arne Steinsland Kristiansen for at du er en losjebroder, en venn og nå min businesspartner i firmaet Evasion Da. Uten deg, hadde vi aldri fått åpnet dette senteret i Moss og Oscarsborg. (Ja det glemte jeg nesten å skrive om: Tom Arne og jeg dro rett til Oscarsborg etter åpningen i Moss og bygget et Paintballsenter der – og dette åpnet 3.juli. Vi begynte å bli rastløse.)



*Ovatbror
Gunnar
Wold, losje
Eken*

Formiddagsprat med Ovatbror Gunnar Wold i losje Eken

Ved Rolf A.Eriksen

Bror Gunnar tar i mot den utsendte hjemme i høyden over Bjerkøundet på Nøterøy en tidlig formiddag i november. Barden vil spørre en yngre bror om hans inntrykk av losjen og hvordan han føler å bli tatt vare på av mer erfarne losjebrodrer. Han har fartstid til å resipiere i Bardgraden, men covid 19 tvang oss til en pause.

«Jeg føler meg velkommen, og jeg blir tatt imot med åpne hender i alle losjesammenheng. Den gode følelsen av aksept og tilhørighet har jeg hatt fra den første dagen i losjen.»

Bror Gunnar har lang erfaring med hyggelige og like mye forpliktende samvær gjennom arbeidslivet og foreninger. Medlem og leder av administrasjonskomiteen i Rotary lokalt. Var styreleder i Bredablikk Sjømannshjem inntil nylig og mangeårig formann i båtforeningen. Etter ingeniørstudier og jobb i hovedstaden ble han ansatt i Sprengstoffinspeksjonen (nå direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap) og sto i jobben i 38 år. Etter hvert var EU hans arbeidssted som sjefsingeniør med hoteller i hele Europa som midlertidige boliger. Mestrer fransk, tysk og engelsk.

Bror Gunnar forteller at han følte seg i en ny verden fra den dagen han ble tatt opp som medlem av Den norske Druidorden. Ikke bare i egen losje. Men like mye i losjer som han har besøkt. Nå viser bror Gunnar seg som en iderik og aktiv nykommer. Ikke alle steder skal man stikke seg fram for tidlig. Men initiativ og forslag fra denne «unge bror» blir særlig godt mottatt. Nå hygger han seg med samværet som er begrenset til dugnad ved losjehuset og ukentlig kaffeprat på Kontoret kafè. Men han savner og ser fram til å samles på losjemøtene igjen.

Den ærlige ingeniørbror forteller dog til Barden at han savner en dypere undervisning.

Han har deltatt i to undervisningsmøter som på ham virket uforberedt og opp til eleven selv hvilket tema som det skulle fokuseres på. Han savnet å få mer kunnskap om mening og betydning av gradens rituale og handlinger. Men han ville ikke vært undervisningskveldene foruten.

«Disse møtene er jo uansett med på å feste en ny bror nærmere losjen og meningen med det druidiske felleskapet.»



Nøtterøy Rørservice AS



Tlf. 922 07 735 – 980 37 000 • www.notteroy-ror.no



Fasade[®]
PRODUKTER

SOLSKJERMING – GARASJEPORTER

Jens Thalberg. Telefon 488 40 535

Mesa Invest AS



Ny e-postadresse for bestillinger:

navneskilt@losjeeken.no

Vi foreslår to navneskilt:
- et til dressen og et til smokingen

Når det gjelder transport!



Kjørholtveien 11 – 3940 Porsgrunn – Tlf. 35 51 24 00 – Fax 35 51 20 88
Mobiltelefon 901 04 106

HONDA
The Power of Dreams



Kjøp aldri snøfreser før du har vurdert Honda

Det gjør du best hos oss

Velkommen til oss for en grundig test av Honda snøfresere



Ulvikveien 29
3150 Tolvsrød

Telefon 33 32 53 54
post@ulvikenmotor.no
www.ulvikenmotor.no

• SERVICEVERKSTED • INNBYTTE • FINANSIERING

Ledig annonseplass

er dette noe for din bedrift?

Bestill en annonse i Barden barden@fgdo.no

Pris for 5 annonser pr år:

Mini	1/27 side	kr 750
Mini dobbel	2/27 stående eller liggende	kr 1500
Mini trippel	3/27 side stående eller liggende	kr 2000
Midi	1/8 side	kr 2000
Midi dobbel	1/4 side	kr 3500
Baksiden	1/4 side liggende	kr 5000



Den norske Druidorden
Kjøpes av din Skattmester

NÅR DU TRENGER EN ... Tlf. 32 83 14 03



GULISMED OG GRAVØR
HARRY ULSTEEN A/S



**PS: VIER
KJENT FOR
VÅR GODE
SERVICE**

**ALT I REPARASJON OG
HÅNDLAGDE SMYKKER**

KLAUSENGÅRDEN, N. STORGATE 8, 3015 DRAMMEN

GÅGATA

SORG

En verdig begravelse fjerner ikke sorgen, men gjør den enklere å bære.



24t: 33 38 12 00

Klemmetsby-Firing
begravningsbyrå (Tønsberg)

H. Wilhelmsens allé 3-5, 3116 Tønsberg

Notterøy & Tjøme
begravningsbyrå 33 38 47 00
Stokke begravelsesbyrå 33 33 67 57
Re begravelsesbyrå 33 06 22 90

www.klemmetsby-firing.no

mazda HYUNDAI



P.B. 502 - 1522 MOSS

TLF.: 69 26 93 00 - FAX: 69 26 93 23



FJELD
BLOMSTER & ANLEGG AS
I DEN GRØNNE TJENESTE SIDEN 1932

Vi utfører sommervedlikehold, vaktmestertjenester på hus og hageanlegg.

Trefelling, stubbefresing og kvistkverning.

Vi utfører tjenester for bedrifter, borettslag og private.

Fjeld Blomster & Anlegg AS • Eikernveien 111, 3095 Eidsfoss • Tlf. 414 70 340

E-mail: post@fjeldblomster.no • www.fjeldblomster.no



Alt av markedsmateriell



Nordre Fokserød 13, 3241 Sandefjord | Tlf: 33 48 59 00, salg@bk.no, www.bk.no

TRYKKSAKER | GRAFISK | PROFIL | EMBALLASJE | MEDIA | ALL MADE | WEB | DESIGN | FIRMAGAVER | PROFILTØY

Tradisjonsrik produsent av pålegg og spekeemat

PERS
kjøkken

Pindsleveien 1b, 3221 Sandefjord
tlf. 33 47 17 00, fax 33 47 17 01



Team
AUTOSALG AS

www.teamautosalg.no

Nyere bruktbil? Snakk med oss først!

321 44 315

Kringla Konditori

Tistedal: 691 91 463
Rakkestad: 692 22 200
Askim: 698 85 555

JH Vestfold Budservice AS

Transport & Flyttetjenester siden 2009

Jon Henning Nygaard-Andersen
Transportleder
Tlf: 0047 93610068
Email: post@vestfoldbudservice.no

GRAFISK DESIGN OG TJENESTER

Utforming av Brosjyrer • Trykksaker • Aviser • Hefter
• Annonser • Plakater • Dekor m.m. – fram til ferdig produkt!
SERVICE ER EN SELVFØLGE!

Ta kontakt med
Trond Fogstad

reklame
laven's

Tangveien 1 – 3154 Tolvsrød
Tlf. 913 59 797 • E-mail: reklamel@online.no
www.reklamelaven.no



ESPEDALEN
HÅNDVERK

GULVBELEGG, TAPETSERING,
MALING OG FLYTESPARKLING

MOBIL **95 94 96 69**

RETT-LAKK AS
bilverksted-skade-lakking



Bilverksted
Bilglass
Steinsprut
Lakking
Spray lakk
Biloppretting
AC-Fylling
Eu kontroll
Dekk/felger
Dekkhottell



AVIS Bilutlere

Mekonomen Bilverksted - Alle Bilmerker

Rett-Lakk AS, Bromsveien 13, Horten, Tlf.: 33 04 95 40
www.rett-lakk.no - E-mail: morten@rett-lakk.no

SENDERUDAS
GRAVEMASKINDRIFT
2407 ELVERUM

ROLF GROHS AS
- MASKINENTREPRENØR
Tollbugt, 25 - 3933 Porsgrunn email: post@grohs.no
Tlf. 35 51 64 30
www.rolf-grohs.no

TELEESTE

Lgiten Brænderi

Åpent alle ukas 7 dager!

En Akevisitt

Åpne forestillinger om sommeren.
Grupper på bestilling hele året!
www.lbr.no - Mob: 90 18 99 05



sport 1 Elverum
ekte sport.

Åpningstider 9 - 18 / 10 - 15
Storgata 13, 2408 Elverum
Tlf. butikk: 6241 2424
Mail butikk: post@sport1elverum.no



BRYGGA - 3200 SANDEFJORD

Harald Juliussen
Byggmester/takstmann
Medlem av Norges Takseringsforbund
Eiendomstaksering Tilstandsrapport
Skadetaksering Byggebistand

Mesa Drift AS

alt du trenger til

**KANTINE,
KJØKKEN &
SERVERING!**



www.kantinebutikken.no

**Ledig
annonse plass**

Torbjørn Johansen
Bygg & Taksteringstjenester AS

**Ledig
annonse plass**



Bryggeslengen 8, 3290 Stavern

Mob.: +47 469 50 376

E-post: torbjorn@tjbyggtaekt.no



KONTORFELLESKAPET K4
JERNBANEALLÉEN 33
3210 SANDEFJORD

ARKITEKT OG INGENIØRKONTOR

MNITO

AREALPLANER, BOLIGER, FORR./IND. OG OFF. BYGG, REHABILITERING

T: 334 28 591 • M: 930 28 950

E-mail: post@arkonarkitekt.no

www.arkonarkitekt.com



**Malermester
STENSBYE**
ELVERUM

Tlf.: 62 42 66 00 / 90 77 48 75

E-post: roar.stensbye@online.no



Skilt Senteret Larvik AS

Mob. 907 35 941

www.skiltsenteret.no

En annerledes Spaniaferie?

SkiltSenteret "senker skuldrene" hos



HumbleBee Home

www.humblebeehome.com



**Andersen
Verdi Takst AS**

www.averditakst.no

post@averditakst.no

55 27 90 00 - 906 21 401

Ledig annonseplass

er dette noe for din bedrift?



Foto: GKJ

Ledig annonse plass

er dette noe for din bedrift?

Vi gratulerer



50 år

Custos	Sandor Ferenc Bøhm	20.01.1971
Rasalas	Bjørn Kåre Engseth	21.01.1971
Sanden	Petter Bergstøl Solberg	27.01.1971
Allbota	Ole Petter Paulsrud	01.02.1971
Orion	Finn-Øyvind Langfjell	03.02.1971
Hedera	Andreas Skalleberg	06.02.1971

60 år

Plenydd	Morten Hetland	04.01.1961
Plenydd	Johan Gismervik	07.01.1961
Cetus	Ove Johansen	10.01.1961
Ram	Are Karstensen	17.01.1961
Fjölñir	Steingrímur Sigurgeirsson	18.01.1961
Nemeton	Bjørn Tollef Halvorsen	18.01.1961
Nidaros	Ingebrigt Eidsmo	23.01.1961
Belenus	Stig Terje Pedersen	29.01.1961
Hringar	Kristian Wettren	04.02.1961
Belenus	Jan Georg Uberg	11.02.1961
Rasalas	Halvor A. Holtan	13.02.1961
Phoenix	Paul Sukkestad	15.02.1961
Uxello	Kjell Roald Larsen	25.02.1961
Avalon	Øivind Svåsand	26.02.1961

70 år

Cygnus	Arild Johannessen	07.01.1951
Eken	Arne Inge Røslund	21.01.1951
Selago	Tor Willy Iglebæk	22.01.1951
Pastos	Kolbjørn Skarbø	28.01.1951
Hedera	Torbjørn Johansen	29.01.1951
Malus	Oddvar Mæland	04.02.1951
Eken	Hans Christoffer Ellefsen	06.02.1951
Druidstjernen	Fred Andreas Skarsteen	14.02.1951
Mithras	Magne Oddvar Skjelvik	14.02.1951
Skjalgsson	Jonas Haaland	17.02.1951
Selago	Gunnar Holm	21.02.1951

75 år

Allbota	Håkon Green	15.01.1946
Nidaros	Karl Johan Meedby	20.01.1946
Malus	Harald Sørstrømmen	21.01.1946
Syvstjernen	Hans Walther Pettersen	30.01.1946
Idris	Oddbjørn Sørensen	01.02.1946
Cygnus	Arve Thune	03.02.1946
Ovatstjernen	Bengt Terje Marthinsen	18.02.1946

Vi gratulerer



80 år

Elysium	Øivind Leonard Mellem	05.01.1941
Cromlech	Ragnar Agersborg	17.01.1941
Sanden	Reidar Lona	25.02.1941

85 år

Myrica	Olav Jakob Høgseth	14.01.1936
Cromlech	Rolf Collert Gjertsen	15.01.1936
Syvstjernen	Jan Andreas Sommerhein	15.02.1936
Avalon	Ronald Halle Lorentzen	18.02.1936

90 år

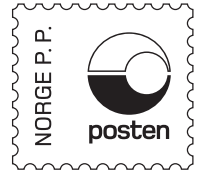
Allbota	Odd Kristian Hansen	25.01.1931
---------	---------------------	------------

Dødsfall



Losje	Navn	Født	Opptatt i Ordenen	Død
Nordstjernen	7. grads bror Thorleif Bjørseth	26.02.1924	09.10.1968	05.10.2020
Druidborgen	6. grads bror Hans Martin Hansen	11.03.1928	12.01.1984	13.10.2020
Idris	6. grads bror Tor Olav Torgersen	20.03.1928	22.04.1971	23.10.2020
Pythagoras	6. grads bror Knut Albert Grenhov	22.07.1938	12.10.2000	01.11.2020
Gaia	6. grads bror Ingibergur H. Hafsteinsson	05.05.1956	02.11.2005	09.11.2020
Ovatstjernen	5. grads bror Jan Didrik Christophersen	05.05.1938	27.09.1976	11.11.2020
Nordstjernen	6. grads bror Terje Ellingsen	08.02.1943	30.10.1991	27.11.2020
Nidaros	6. grads bror Per Einar Hansvold	27.09.1951	05.03.1998	27.11.2020

Vi lyser fred over våre brødres minne.



BARDEN

ISSN 0805-2298

Organ for Den norske Druidorden FGDO

KANSELLIET

Den norske Druidorden FGDO
Postboks 22 - 3246 Sandefjord
Tlf. 33 47 44 00
E-post: kanselliet@fgdo.no
Åpningstid:
Mandag – fredag 0900 – 1500
www.fgdo.no

REDAKTØR

Ib Ø. Kristiansen
Raskogen 18
1580 Rygge
Tlf. 908 58 985
E-post: barden@fgdo.no

ANNONSEANSVARLIG

Tom Arne S Kristiansen
Telefon 95 03 90 30
tom_arne_kristiansen@hotmail.com

HORTEN SØM



SALMAKERVERKSTED AS

BIL – BÅT – MØBLER – MC – SNEKKEROPPDRAG

MOBIL: 950 24 279 - 922 69 420

EPOST: catona@sf-nett.no



Nordre Fokserød 15 - 3241 Sandefjord
E-post: post@scangranitt.no
www.scangranitt.no

Leverandør og importør av:

- Silestone benkeplater
- Granitt benkeplater
- Granitt Kantstein
- Brostein / Gatestein
- Skifer og Granittfliser
- Trappeskifer
- Bruddskifer
- Skiferpanel